

De Heere, Die helpt in nood

Lezen: 2 Koningen 4:1-7

Tekst: 2 Koningen 4:7

Zingen:

Psalm 99:2

Psalm 119:25

Psalm 42:4, 5

Psalm 145:2

Psalm 130:2

Geliefde gemeente, geliefde kinderen, graag wil ik ter inleiding op de prediking een kort verhaal vertellen. Het speelt in de tijd dat er in Amerika nog cowboys waren, die met hun runderen over de uitgestrekte prairies trokken. En dan gaat het vanmorgen over N. Young. N. Young was een vrouw die de Heere vreesde. Samen met haar gezin woonde zij aan de rand van zo'n prairie. Het was een heel arm gezin, een gezin dat nauwelijks rond kon komen, een gezin dat bij tijden grote armoede kende. Maar in dat alles mocht N. Young weten dat de Heere het leven leidde.

Toen brak er een dag aan dat er geen eten meer was. Geen snee brood, geen glas melk, geen aardappelen. De dagen verstreken, en de kinderen gingen huilend van honger naar bed en vielen snikkend in slaap. Ook haar man ging moedeloos naar boven. Ook hij wist niet meer hoe het verder moest.

Maar N. Young ging niet naar bed. Ze bleef alleen in de stille nacht, omdat ze in die nacht vaak de omgang met de Heere mocht hebben. Ook nu opende zij het Woord des Heeren. En terwijl ze dat Woord opensloeg, kwam met kracht in haar ziel dat woord: *Want al het gedierte des wouds is Mijne, de beesten op duizend bergen*. Ze wist: dat staat in Psalm 50. Ze sloeg dat woord open en las het biddend. En ze geloofde dat de Heere het waar zou maken, dat Hij alles regeert en dat de beesten op duizend bergen ook de Zijne zijn. En in diezelfde psalm, kinderen, staat ook: *Roep Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren*. Zo bracht zij biddend de nacht door.

Toen, in de vroege morgen, toen het eerste licht van de zon zich verspreidde, werd er op haar deur geklopt. Ze zei: wie is daar? *Ik, een veekoopman*. Ze deed de deur open en daar stond zo'n cowboy voor haar deur. Hij zei: Ik ben met mijn kudde op weg naar de markt, maar ik heb geen tijd om te wachten, want één van mijn koeien is gestruikeld en heeft haar poot gebroken. Daarom wil ik deze koe aan u schenken. Stil en verwonderd keek ze de man aan en dankte hem hartelijk. Hij ging weg, floot zijn hond, besteeg zijn paard en trok verder met de anderen. En zij bleef achter met het geschenk, zo onverwacht.

Maar ziet u, *de beesten op duizend bergen*. Nu was er weer vlees. God, Die helpt in nood. Zo hebt u terecht gezongen. En zo is het, kinderen: God, Die helpt in nood. Zouden jullie dat nooit meer willen vergeten? Neem dat vandaag mee. Die God leefde niet alleen in de tijd van N. Young, en niet alleen in de tijd van de weduwe van wie we vanmorgen hopen te horen, maar die God leeft vandaag ook nog.

Met hulp des Heeren willen we vanmorgen stilstaan bij de geschiedenis die we samen gelezen hebben uit 2 Koningen 4:1-7, in het bijzonder bij de laatste woorden van vers 7:

Gij dan, leef bij het overige, gij en uw zonen.

We schrijven boven deze preek: **God, Die helpt in nood**

En dan drie gedachten.

1. De aangrijpende nood
2. De wonderlijke uitredding
3. Het geestelijke onderwijs

1. De aangrijpende nood

Geliefde gemeente van Kralingen, de Heilige Geest tekent ons vanmorgen in de Schrift een vrouw. Een vrouw van wie ons verteld wordt dat ze getrouwd geweest is met een man die de Heere vreesde. Wat is dat een groot voorrecht, als je van de Heere een man of een vrouw mag ontvangen die de Heere liefheeft en Hem begeert te dienen.

Laat dat allereerst een vraag zijn voor de jonge mensen vanmorgen. Als je verlangens uitgaan, op een bepaalde leeftijd, naar een jongen of een meisje, is het dan ook je vraag aan de Heere: Heere, mag ik iemand ontmoeten die U vreest? Is het je verlangen om samen de Heere te mogen dienen? Want, geliefden, er is geen gelukkiger huwelijk dan een huwelijk tussen man en vrouw waarvan geldt dat het een drievoudig snoer is. Dat je mag weten en ervaren dat de Heere je samengebracht heeft om samen achter Hem aan te mogen komen en in je huwelijk alles van de Heere te mogen verwachten.

Gaat dat dan altijd voorspoedig? Nee. We zullen het ook vanmorgen horen: in het leven van Gods kinderen kan het stormen. We hebben niet voor niets samen gezongen uit Psalm 42. Maar je zult het vandaag ook horen: als je door genade de Heere mag toebehoren, dan mag je het ook weten, bij alle smart en moeite en tegenspoed: *maar de HEERE zal uitkomst geven*. Dat is de dragende kracht onder een gezegend huwelijk: dat je weten mag dat de Heere je samengebracht heeft en dat Hij je Leidsman is. Daarom, jonge mensen, zul je de Heere vragen om zo'n huwelijk te mogen sluiten!

Ik zei het al: dat is niet altijd een weg van voorspoed en geluk. Want wat lezen wij van deze vrouw? Die vrouw, die getrouwd mocht zijn met een man die de Heere vreesde, met een man uit de kring van de profeten, iemand in de dienst van de Heere, raakt haar man kwijt. Hij wordt van haar zijde weggenomen, en niet op hoge leeftijd. Als we de gezinssituatie zien, en ik kom daar straks nog even op terug, dan moet dat gebeurd zijn in de kracht van zijn leven. Er zijn nog twee jonge jongens in huis. Wat een smart, als je je man of je vrouw moet missen.

Geliefde gemeente, zullen wij dat beseffen? Wat een eenzaamheid brengt het met zich mee, als je je vrouw of je man moet verliezen. In de Bijbel is een weduwe het beeld van de eenzaamheid. Luister maar naar de profeet in de Klaagliederen: *Hoe zit de stad zo eenzaam, die vol volks was! Zij is als een weduwe geworden*. De weduwe is in de Schrift dus het symbool van de eenzaamheid.

Als je nog je man hebt, of je vrouw hebt, dan weet je eigenlijk niet wat eenzaamheid is. Daarom moet daar ook nooit licht over gedacht worden. Die weduwe heeft misschien een dochter, en die komt elke dag even kijken. Maar al kwam die dochter elke dag een uur, dan is die vrouw nog

drieëntwintig uur alleen. Daarom hebt u, gemeente, een taak om om te zien naar weduwen en weduwnaars, naar alleenstaanden. Luister maar wat de apostel schrijft: *De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en den Vader is deze: wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking, en zichzelf onbesmet bewaren van de wereld.* Dat hoort dus bij het ware leven des Heeren, bij het geestelijke leven. Dan moet u niet zeggen: ja, maar dat is de taak van dominee De Bruin. Daar hebben wij toch immers een dominee voor. En als die het te druk heeft, dan zijn er toch nog ouderlingen. Of: dat is toch ook een taak van de diakenen. Nee, dat is allereerst uw taak. Het hoort bij de vreze des Heeren om om te zien naar mensen die eenzaam zijn. Dat is de roeping van de kerk.

Dat geldt allereerst voor de eigen gemeenteleden, maar het geldt ook breder. Ook voor de eenzamen in uw straat, waar u woont. Wat zou het heerlijk zijn als er zo van u iets van Christus geproefd mag worden bij mensen die misschien helemaal niet naar de kerk gaan, maar die verwonderd zeggen: die vrouw kwam mij zomaar opzoeken. Of: die moeder stuurde haar zoon om voor mij boodschappen te doen. Omzien naar de eenzamen, zegt Gods Woord, is een roeping van al Gods kinderen. De ware godsdienst, de zuivere godsdienst, bestaat in het bezoeken van eenzamen.

Maar bij de nood van haar weduwschap was nog een grote nood gekomen. Ze had schulden gemaakt. Hoe dat gekomen is, weten wij niet. Daar zwijgt de Schrift over. Het kunnen schulden geweest zijn uit de tijd dat haar man nog leefde. Het kan ook zijn dat die schulden zijn ontstaan na zijn overlijden, omdat ze geld moest lenen om in het onderhoud van haar kinderen te voorzien. Hoe het ook zij, ze heeft schulden. En nu komt de schuldeiser.

Dat laat ons allereerst zien dat het volk Israël ver van zijn plaats is. Want de Heere wilde niet dat er armen waren onder het volk Israël. Daar had de Heere in Zijn wetten immers in voorzien. Eén van de wetten, kinderen, die jullie misschien op school wel gehoord hebben, is dat als het land gemaaid werd, er op de hoeken van dat land graan moest blijven staan, zodat de armen dat konden oprapen en in de winter brood hadden. Zo wilde de Heere dat er omgezien werd naar de armen.

Dat deze vrouw, deze weduwe, nu zo verarmd is dat ze in de schulden terechtgekomen is, is dus eigenlijk een aanklacht tegen het volk Israël. Het laat zien dat in de dagen van Elia en Elisa het volk ver van de Heere vandaan was en meer luisterde naar de Baäls dan naar de wetten van Mozes. Op een zekere dag komt dus die schuldeiser, en die zegt: ik heb nu lang genoeg geduld met je gehad. Ik wil nu het geld zien. En als je me niet betaalt, dan neem ik je twee zonen en dan laat ik die als knechten bij mij dienen, totdat de schuld betaald is. Wat een klap voor die vrouw. Niet alleen haar man kwijt, maar straks ook nog haar jongens.

Geliefde gemeente, dat komt op ons hard over, die schuldeiser. Maar toch stond die man in zijn recht. Het staat zelfs in de wet van Mozes dat als je je schuld niet kunt betalen, de schuldeiser recht heeft om je in zijn dienst te nemen. Niet als slaaf, maar wel als knecht. En in het jubeljaar moest die knecht weer vrijgelaten worden. Maar al die jaren daartussen moest hij dienen, totdat de schuld betaald was. Wat een nood voor deze vrouw. Schuld. Je man kwijt. En straks ook je kinderen kwijt.

En wat moet je dan doen, kinderen, als de nood zo hoog is en je geen uitkomst meer ziet? Wel, dan moet je vluchten. Vluchten waarheen? Naar de Heere. Naar Zijn Woord. En dat Woord werd in die dagen verkondigd door Elisa, de knecht van God. In Elisa vlucht ze dus naar de Heere om uitkomst in haar nood. Zo zien we haar vanmorgen gaan naar Elisa. En als zij bij Elisa, de knecht

des Heeren, gekomen is, dan stort ze haar hart voor hem uit. Ze vertelt alles wat haar bezighoudt, alles wat er gebeurd is in haar leven.

Zo wil de Heere dat wij dat ook doen. Zo zegt de dichter het in Psalm 62: *Stort ulieder hart uit voor Zijn aangezicht; God is ons een Toevlucht*. Ga toch met al je nood tot Hem, om het van de Heere te verwachten.

Maar als die vrouw dan haar nood voor Elisa heeft uitgestort, krijgt ze allereerst een wonderlijk antwoord. Want wat zegt de profeet? *Wat zal ik u doen?* Hij wil zeggen: wat kan ik voor u betekenen? Ik ben zelf immers ook arm. Ik kan u niet helpen. Wat is dat een wijs woord van de profeet. En wat is dat een wijs woord voor ons. Dat wij het van mensen niet moeten verwachten. Dat is het eerste wat de profeet tegen haar zegt: *Wat zal ik voor u doen?* Ik kan uw nood niet oplossen. Zult u dat goed beseffen, en steeds weer beseffen, ook als u een pastoraal gesprek aanvraagt met uw predikant of met één van de ouderlingen. Laat het dan ook altijd tegen u gezegd mogen worden: wat kan ik voor u doen? Ik kan het niet. Maar laat onze verwachting zijn van de Heere alleen.

Als ze dat heeft moeten leren, krijgt ze een bijzondere opdracht van de profeet. Luister maar. Hij zegt: wat hebt u in huis? Waarom vraagt hij dat? Hij wil zeggen: hebt u nog bezittingen, nog kostbaarheden misschien? Dan zou u die nog kunnen verkopen. Maar wat geeft ze een aangrijpend antwoord. Ze zegt: ik heb niets in huis. Niets meer. Helemaal niets. Ik heb alleen nog één klein kruikje met olie.

Mijn geliefden, als u straks thuis komt en u gaat eens rustig in uw stoel zitten en u kijkt eens om u heen, en de vraag wordt aan u gesteld: wat bezit u? Wat hebt u in huis? Laat het u dan verwonderen dat u moet zeggen: ik heb een huis om in te wonen, met vrouw en kinderen. Een dak boven ons hoofd. Een kledingkast met kleren erin. Een koelkast met eten erin. Misschien een bankrekening.

Het is nog niet lang geleden dat ik in Thailand was, onder de vluchtelingen uit Myanmar. En, kinderen, die mensen begrepen wat deze vrouw zei. Want die mensen hadden soms niets dan wat oude kleren aan hun lijf, een stuk karton om op te slapen en een oude gedeukte pan om wat rijst in te koken. Meer hadden ze niet. Zult u straks de Heere eens oprecht danken voor alles wat u van Hem ontvangen hebt?

Maar deze vrouw zegt: ik heb helemaal niets. Alleen een klein kruikje olie. Dan krijgt ze van de profeet een wonderlijke opdracht: *Ga, eis voor u vaten van buiten, van al uw naburen, ledige vaten; maak er niet weinig te hebben*. Dat is toch een vreemde opdracht. Nu moet ik lege vaten gaan verzamelen. Wat heb ik daar nu aan, profeet? Met lege vaten kan ik toch mijn schuld niet betalen?

Zo moeten wij leren dat wij de Heere moeten gehoorzamen, ook al begrijpen wij er niets van. Dat is het eerste waar het op aankomt in ons geestelijk leven: dat wij leren gehoorzamen aan het Woord van de Heere. Zo'n wonderlijke, vreemde opdracht, waar je op het eerste gezicht niets aan hebt als het gaat om je grote nood en je schuld die je niet betalen kunt. Wat heb ik eraan, al heb ik een huis vol lege vaten? Niets toch?

Maar dat brengt ons bij onze tweede gedachte.

2. De wonderlijke uitredding

Geliefden, dat is Gods weg. God verlost altijd door de weg van het wonder. Dat moest bijvoorbeeld Gideon ook leren. Gideon wilde de vijand verslaan met een groot leger. Maar de Heere zei: stuur

al die soldaten maar weg, want Ik zal u verlossen. Zo werkt de Heere, altijd in de weg van het wonder.

Ga en verzamel lege vaten. En als je ze verzameld hebt, en niet te weinig, dat betekent: veel, zoveel als je krijgen kunt, ga dan in je huis en sluit de deur achter je toe, en vul dan al die vaten met dat kleine flesje olie. Dat is het tweede wat zo wonderlijk is in die opdracht. Eerst lege vaten verzamelen, en nu vraagt de profeet van haar dat zij zal vertrouwen op het woord dat hij spreekt, namelijk dat zij straks met dat kleine kruikje, met die weinige olie, al die vaten zal kunnen vullen. Dat is het tweede wat de Heere vraagt: niet alleen gehoorzaamheid, maar ook vertrouwen. Vertrouwen dat de Heere doen zal wat Hij beloofd heeft, ook al kunnen wij daar nog niets van zien. Want dat kan toch immers niet, kinderen? Je kunt toch niet met zo'n klein kruikje al die grote stenen vaten vullen? Dat is toch onmogelijk? Maar de Heere vraagt: vertrouw op dat Woord van Mij alleen.

Maar er staat nog iets bij, iets heel belangrijks. Want wat zegt de profeet? *Ga in en sluit de deur voor u en voor uw zonen toe.* Ze moeten de deur dichtdoen. Natuurlijk, al die mensen in het dorp zullen wel nieuwsgierig zijn geweest en gevraagd hebben: wat moet jij met al die vaten? Misschien zijn sommigen wel meegelopen en zagen ze tot hun teleurstelling dat de deur dichtging. Maar er zit een diepere betekenis achter. En dat lezen wij zo prachtig in de kanttekeningen. Waarom moet zij de deur sluiten? Opdat niemand haar lastig zal vallen bij het werk dat haar opgedragen is, en haar zal afleiden van de aandacht die zij hierbij op de Heere moet hebben en op het wonder dat de Heere gaat doen. Daar mag nu niets haar van afleiden. Ze moet zich helemaal richten op het grote wonder dat God gaat voltrekken.

En nu, gemeente, daar zit zo'n diepe les in. Want wat zegt de Heere hier? Ga in uw binnenkamer en sluit de deur, opdat u in de stilte, in de eenzaamheid, het grote wonder Gods mag zien dat voltrokken is op de kruisheuvel van Golgotha. Opdat u juist achter die gesloten deur, in die stille eenzaamheid, een verborgen omgang mag hebben met de Heere. Dat u daar in de stilte mag zien dat wonder, dat Hij uit de hemel kwam en indaalt in de baarmoeder van Maria, omdat ik in zonden ontvangen en geboren ben. Dat Hij de weg van lijden en sterven ging om op Golgotha's kruis voor de zonden te betalen. Dat dan mijn aandacht mag zijn bij dat geopende graf, hoe Hij leeft, en ik leven mag uit die Levensvorst. Dat ik mag overdenken dat Hij ten hemel gevaren is en aan de rechterhand van Zijn Vader zit om daar mij te regeren en te bewaren.

Wanneer is het voor u voor het laatst geweest dat de binnenkamerdeur dichtging en dat u iets mocht smaken van de verborgen omgang met God? Of bent u ook altijd maar druk, altijd maar bezig? De Heere zegt vanmorgen: sluit nu eens de deur van de binnenkamer en zoek de verborgen omgang, om te zien de wonderen Gods in Christus Jezus. Wanneer had u voor de laatste maal verborgen omgang met de Heere? Wat betekent dat? Wel, dat betekent dat de deur naar de wereld dichtgaat. Dat kan op je slaapkamer zijn. Dat kan ook hier in Gods huis zijn, dat je voelt: de Heere spreekt tot mij. Dan ben je als het ware alleen in de kerk, terwijl je omringd bent door mensen. Maar dan is de deur naar de wereld gesloten en is heel je hart gericht op de Heere en op Zijn volkomen werk. Dat is kerkgaan: *Geef, HEERE, dat ik U in Uw heiligdom mag aanschouwen.* Hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog door te zien op Uw macht en heerlijkheid.

Jonge mensen, en niet alleen onze jonge mensen, maar hen wil ik er vanmorgen wel in het bijzonder op aanspreken: weet je wat de Heere zegt? Sluit je deur. Wat wil dat zeggen? Leg die telefoon ver weg als je naar bed gaat. En zoek in de stilte van je slaapkamer, zonder afleiding, Zijn aangezicht. Neem die telefoon niet mee je slaapkamer in. Sluit de wereld buiten. Zoek in de stilte van je slaapkamer, met een geopende Bijbel en gevouwen handen, de omgang met de Heere.

Jonge mensen, de Heere zegt het vanmorgen: sluit de deur naar de wereld. Zul je het doen? Juist op Gods dag. Geen telefoon, juist op Zijn dag. Is het dan niet zo rijk als het waar wordt: weg wereld, weg schatten, gij kunt niet bevatten hoe rijk ik ben? Ik heb de wereld en alles wat daarin is verloren, ja, alles schade en drek geacht, om de uitnemendheid van de kennis van Christus.

Dat is wat de Heere vanmorgen zegt: sluit de deur. En als je de deur sluit en je zoekt de verborgen omgang met God, dan zie je de wonderen Gods. **Geef dat mijn oog het goed aanschouw*.*

Wat gebeurt er dan, kinderen, als die vrouw gehoorzaamt, en als die vrouw vertrouwt, en de deur sluit? Dan pakt ze in de stilte van die kamer haar kruikje. En wat doet ze? In vertrouwen heft ze het op en keert het om. En de olie begint te stromen. En ze blijft stromen, totdat het eerste vat vol is. Dan zegt ze tegen haar zoon: het volgende vat. En weer keert ze het kruikje om, en de olie blijft stromen. Ook de tweede kruik wordt vol. Dan komt de derde. En weer giet ze, en weer wordt alles vol. Totdat al die vaten, dertig, veertig, misschien nog meer, vol staan met olie. Dan zegt ze: jongen, nog een kruik. Maar hij zegt: moeder, er is geen kruik meer.

En de olie stond stil. God vermorst Zijn gaven niet. Daar staan ze dan, al die volle kruiken. O wonder Gods. Dan gaat zij naar de profeet. En dan zegt zij tot de profeet: het is geschied. Al de kruiken, profeet, ze zijn vol. En dan zegt de man Gods: *Ga heen, verkoop de olie en betaal uw schuldeiser; gij dan, leef bij het overige, gij en uw zonen.*

Wat een wonder. Ze mag die kostbare olie verkopen, en met de opbrengst mag ze haar schuld betalen. En dan dat ene zinnetje, dat laatste zinnetje, dat laat de heerlijkheid van dit wonder zo diep zien: *leef bij het overige*. Nu heeft zij zóveel gekregen, dat zij heel haar verdere leven uit de hand des Heeren mag leven. Er is genoeg voor haar en voor haar jongens. Zo werkt de Heere. Hij geeft altijd boven bidden en denken. Die vrouw had gevraagd: ik heb een schuld en ik kan haar niet betalen. God zorgt ervoor dat ze haar schuld kan betalen. Maar Hij is zo rijk en geeft zo overvloedig, dat zij mag horen: *leef bij het overige*.

We gaan naar onze derde gedachte.

3. Het geestelijke onderwijs

Geliefde gemeente, we hebben al heel veel mogen leren uit deze geschiedenis. En toch geldt van deze geschiedenis wat de Heere Jezus zegt: *Onderzoek de Schriften; want die zijn het, die van Mij getuigen*. Hoe getuigt nu deze geschiedenis van de Heere Jezus?

Wel, geliefden, als wij de geestelijke les uit deze geschiedenis mogen leren, dan is die weduwe het beeld van u en van mij. Wat bedoel ik daarmee? Zij was weduwe, en zij was getrouwd geweest met een man die de Heere vreesde. Is dat niet ook het beeld van Adam en Eva in het paradijs? Daar waren zij als het ware de bruid van de Heere. Daar hadden zij omgang met de Heere op een volmaakte wijze. Daar mochten zij de Heere kennen in de wind des daags. Daar was als het ware een gezegend huwelijk tussen God en mens. In het paradijs was er volmaakte liefde tussen God en Adam en Eva. Daar dienden Adam en Eva de Heere in ware gerechtigheid.

Maar wat is er gebeurd? Adam en Eva hebben God verlaten. Zij hebben als het ware het huwelijk met Hem verbroken. Ze zijn van Hem weggegaan. En nu dolen ze rond met een hemelhoge schuld. Dat is het beeld van u en van mij zoals wij ter wereld komen. Wij hebben God op het hoogst misdaan. Wij hebben Zijn heilige wet, die goed is, overtreden. Geen van al Gods geboden hebben wij gehouden. Wij hebben al die geboden van God zwaar en menigmaal overtreden. Wij zijn tot alle boosheid geneigd. Daarom hebben wij een hemelhoge schuld.

Kinderen, misschien heb je dat wel eens in de preek gehoord: dat je een eerover bent, dat je een dief bent van Gods eer. Wat betekent dat? Wel, God heeft er recht op, omdat Hij ons goed geschapen heeft, dat wij Hem een volmaakte liefde en een volmaakte gehoorzaamheid geven. Hebben wij die de Heere gegeven? Heb jij de Heere lief? Doe je geen zonden? Heb je je naaste lief als jezelf? Als je nu vanmorgen eerlijk gemaakt wordt, dan zeg je: nee. Nee, ik geef God die liefde niet. Ik houd alleen van mijzelf. Ik ben een liefhebber van mijzelf. En daarmee onthoud ik God wat Hem toekomt. Daarom ben ik een dief. Daarom ben ik schuldig. Want ik heb gestolen en ik moet het teruggeven. Maar ik kan het niet teruggeven.

Dat is nu de nood van die weduwe: ik heb schuld gemaakt en ik kan de schuld niet betalen. Mag ik eens heel eenvoudig vragen: is bij u die schuldbrief al eens bezorgd? Is de schuldeiser al eens in uw leven binnengekomen? Om het eenvoudig te zeggen: heeft de Rechter u een dagvaarding gestuurd? Is dat nu werkelijkheid geworden in uw leven, zoals bij deze vrouw? Want de heilige wet eist volmaakte gehoorzaamheid. En het Woord van God zegt: *Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.*

Ik vraag het u indringend: is dat werkelijkheid geworden? Dat je zegt: Heere, ik heb Uw wet geschonden. Ik heb Uw heilige wet overtreden. En ik sta schuldig. Dat je gaat verstaan wat Psalm 51 zegt: *Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd*, en ook: *Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen.* Dat je het moet erkennen: Uw vonnis heb ik mij dubbel waardig gemaakt. Is dat werkelijkheid geworden? Dat je zegt: Heere, ik heb maar één ding verdiend, en dat is de eeuwige rampzaligheid.

En wat is nu het grote gevaar? Wel, dat je denkt dat je met een verbeterd leven nog wel iets kunt betalen. Dat je misschien wel beseft: ja, die hemelhoge schuld kan ik niet betalen, maar ik kan toch wel met mijn ernst, met mijn verandering, met mijn verbetering, met mijn trouwe kerkgang, met mijn ernstig bidden, met mijn keurige leven... dat ik dan nog wel iets kan bijdragen. Maar de Heere laat vanmorgen zien dat u die prijs in eeuwigheid niet kunt betalen. Dat is een hopeloze zaak.

Dan moet u het gaan beseffen: ik moet betalen. Of ik moet iemand vinden Die voor mij betaalt. En dat is nu het rijke onderwijs. Als het doopformulier spreekt over onze onreinheid, en dat wij vanwege de zonden het Koninkrijk Gods niet kunnen ingaan, dan staat er zo treffend dat dit ons moet vernederen, opdat wij aan onszelf mishagen krijgen en onze reiniging en zaligheid buiten onszelf zoeken. Dat doet die vrouw. Ze ziet het: ik kan niet betalen, en er moet betaald worden. Dan vlucht ze met haar nood tot de Heere.

Och, dat u zo vanmorgen nu ook met die zondeschuld tot Hem zou vluchten, om met die nood aan Zijn voeten terecht te komen. En wat is dan wonderlijk? Dan moet je lege vaten gaan verzamelen. Die lege vaten zijn als het ware een beeld van uw hemelhoge schuld en van uw totale leegte. En nu gaat God die lege vaten vullen, in de weg van het wonder, namelijk op Golgotha's kruis. Daar worden door dat dierbare bloed die lege vaten gevuld met Zijn genade.

Dan mag u met dat dierbare bloed tegen de schuldeiser zeggen: er is betaald. Een volkomen betaling is geschied. Dat is het wonder in de binnenkamer. Als je niet meer betalen kunt en daar zit met al je lege vaten, en je hebt niets, niets om de Heere aan te bieden, dan gaat Hij die lege vaten vullen met Zijn dierbaar bloed, tot een volkomen betaling van al uw zonden. Dat geeft de Heere nu aan wie tot Hem gevlucht komt, door de schuldeiser opgejaagd, en dan de toevlucht neemt tot de Vrijstad, Jezus Christus. In Hem is een volkomen betaling van al de zonde.

Dan mag het gezegd worden tegen de wet, tegen de schuldeiser: hier is het bloed tot verzoening van al mijn zonden. Dan ga je begrijpen wat onze catechismus zegt: dat Gods gerechtigheid genoegdoening eist, en dat die alleen gevonden wordt in een Ander. Dan moet de wet zwijgen onder het verzoendeksel. Dan zwijgt de schuldeiser, want alles is betaald.

Maar, geliefden, dan dat heerlijke slot. Dat is, om het zo te zeggen, het heerlijkste van deze geschiedenis. Want stel nu eens dat die schuld betaald was en er was niets overgebleven. Zou die vrouw dan verder kunnen leven? Nee. Dan zou ze weer schulden gaan maken. Hoort u het? *Leef bij het overige.*

Kind van God, als je nu mag ervaren dat God je vrijspreekt van straf en schuld, en je struikelt de volgende dag alweer in de zonde, leef dan uit die levensfontein, want Hij stroomt alle dagen. Leef uit die bloedfontein, die geopend is tot een volkomen verzoening, elke dag opnieuw. Dagelijks mag Gods kind uit die bloedfontein de vergevende kracht van dat bloed ervaren.

Dat is wat onze Heidelbergse Catechismus ook leert. Waarom moeten ons dan de Tien Geboden zo scherp gepredikt worden? Niet alleen opdat wij onszelf steeds beter leren kennen en ons voor God verootmoedigen, maar ook opdat wij ons leven lang hoe langer hoe meer de toevlucht zouden nemen tot Christus.

Leef bij het overige. Geliefden, wat een heerlijk woord is dat. Want het is niet alleen Golgotha. Daar is betaald. Daar zijn de vaten gevuld met dat dierbaar bloed. Maar het is ook Pasen geworden. Waarom? Opdat Hij het leven voor u zou verwerven. Want al zou alleen uw schuld betaald zijn, dan zou u toch nog niet verder kunnen leven. Hoe zou u verder moeten leven? U moet leven uit Hem. *Ik leef, en gij zult leven. Blijft in Mij, en Ik in u.*

Leef bij het overige wil dus zeggen: leef uit Mij. Blijf in Mij, en gij zult veel vrucht dragen. Leef bij het overige. Leef uit de Levensvorst.

Dan mag het waar worden wat onze catechismus zo troostrijk zegt: *Op Welken ik altoos vertrouw, dat Hij mij naar lichaam en ziel van alle nood en kwaad verlossen zal; en ook al het kwaad, dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keren zal; dewijl Hij zulks doen kan als een almachtig God, en ook doen wil als een getrouw Vader.*

Leef bij het overige. Dat wil zeggen: nu mag ik leven en weten dat Hij mijn leven regeert. Dan mag het waar worden: *De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.* Dan mag het ook waar worden: *Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.*

Zo mag Gods kind leven uit het overige.

Vertrouwt elkander dan met deze woorden, en leef uit het overige.

Amen.